

Iselin Lothe

Trump- og Biden-diskursen overfor EUs ambisjoner om strategisk autonomi

En komparativ studie

Bacheloroppgave i Europastudier med spesialisering i
Statsvitenskap

Veileder: Tobias Schumacher

Mai 2022

Iselin Lothe

Trump- og Biden-diskursen overfor EUs ambisjoner om strategisk autonomi

En komparativ studie

Bacheloroppgave i Europastudier med spesialisering i Statsvitenskap
Veileder: Tobias Schumacher
Mai 2022

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for historiske og klassiske studier

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Valget av Donald Trump i 2016 ser ut til å ha skapt forstyrrelser i internasjonale relasjoner. Dette kan ses på bakgrunn av at Trump er den første amerikanske presidenten som noensinne har truet alliansemedlemmer med å forlate NATO, dersom de allierte ikke øker forsvarsutgiftene sine. Utvilsomt har Trumps kritiske tilnærming til NATO skremt og sjokkert de europeiske allierte. Som en konsekvens har dette ført til at europeerne ønsker å ta sin skjebne i egne hender, slik at de evner å beskytte seg selv mot trusler som ikke anses som prioriteringer av USA. Denne forestillingen om at Europa må ta ansvar for seg selv faller innenfor termen «strategisk autonomi».

Med dette som utgangspunkt er denne oppgaven en komparativ studie som vil utforske hvordan to ulike amerikanske presidenter posisjonerer seg overfor EUs ambisjoner om strategisk autonomi i deres første tolv måneder i embete. Følgelig vil dette foregå ved hjelp av metoden «systems og signification», samt «Discourse Historical Approach». Oppgaven reiser dermed forskningsspørsmålet: (1) Hva har vært diskursen i Trump og Bidens presidentskap i forhold til EUs ambisjoner om strategisk autonomi i deres første tolv måneder som president?, og (2) i hvilken grad kan det ses at diskursene representerer forskjeller eller likheter? Funnene viser til at ingen av presidentene nevner noe om strategisk autonomi. Likevel har det vært mulig å konkludere med at Trump sannsynligvis vil stille seg positiv til EUs ambisjoner om strategisk autonomi, mens Biden verken er positiv eller negativ til det. I tillegg er det kommet frem til at diskursene i stor grad representerer forskjeller.

Abstract

The election of Donald Trump in 2016 seems to have created disturbances in international relations. This can be attributed to Trump being the first US president to threaten to withdraw from NATO if its allies do not increase their defense spending. Undoubtedly, Trump's critical approach to NATO has frightened and shocked his European allies. This has forced NATO's European members to take matters of security into their own hands, to safeguard themselves against security problems that are not prioritized by the United States. This notion of Europe taking responsibility for itself falls under the term "strategic autonomy".

Consequently, this thesis is a comparative study that will explore how two different US presidents position themselves towards the EU's ambitions of strategic autonomy in their first twelve months in office. This will take place using the method «systems and signification», as well as «Discourse Historical Approach». The thesis thus raises the research question: (1) What have been the discourses in Trump's and Biden's presidencies vis à vis the EU's ambitions towards strategic autonomy in their first twelve months as presidents?, and (2) to what extent is it apparent that the discourses represent differences or similarities? The findings indicate that none of the presidents comment anything on the concept strategic autonomy. Nevertheless, it has been possible to conclude that Trump likely supports the EU's ambitions of strategic autonomy, while Biden is neither positive nor negative about it. In addition, it has been concluded that the discourses broadly represent differences.

Innholdsfortegnelse

Liste over forkortelser	ix
1.Introduksjon	1
2. Analysens rammeverk	3
2.1 En komparativ studie.....	3
2.2 Forskningsspørsmålet	3
2.3 The American Presidency Project	3
2.4 Metode.....	3
2.4.1 «Systems of signification»	4
2.4.2 «Discourse Historical Approach»	4
3. USAs utenrikspolitikk vis á vis Europa og EUs ambisjoner om strategisk autonomi	5
3.1 EUs rolle i USAs utenrikspolitikk	5
3.2 Strategisk autonomi	6
4. Analyse av Trump-diskursen.....	7
5. Analyse av Biden-diskursen	9
6. Diskursene sammenlignet	11
7. Konklusjon.....	12
8. Litteraturliste	15

Liste over forkortelser

BNP	Bruttonasjonalprodukt
CDA	Critical Discourse Analysis
CFSP	Common Foreign and Security Policy
CSDP	Common Security and Defense Policy
DHA	Discourse Historical Approach
EU	Den europeiske union
EUGS	EU Global Strategy
IR	Internasjonale relasjoner
NATO	North Atlantic Treaty Organization
PESCO	Permanent Structured Cooperation

1. Introduksjon

Etter andre verdenskrig i 1949 gikk USA i spissen for å danne den nordatlantiske traktatorganisasjonen (NATO) med hensikt å fremme transatlantisk sikkerhet og kollektivt forsvar i Europa. USA har siden vist sterkt engasjement til å lede og fremme et solid partnerskap med europeerne, hvorav dette også er kjent som det transatlantiske forholdet (Congressional Research Service, 2020, s. 1). Dette partnerskapet består av NATO, der USA er et grunnleggende medlem, samt politiske- og økonomiske bånd med Den europeiske union (EU) og de fleste land i Vest- og Sentral-Europa. For øvrig har det transatlantiske forholdet vært ansett som en grunnpilar i USAs nasjonale sikkerhet og økonomiske politikk de siste 70 årene, der påfølgende amerikanske presidenter og administrasjoner har støttet et nært forhold til Europa (Congressional Research Service, 2020, s. 1). Partnerskapet mellom USA og EU har resultert i et vellykket samarbeid med å etablere og opprettholde en global økonomisk orden som bidrar til både amerikansk og europeisk velstand (Congressional Research Service, 2020, s. 1). Følgelig har det transatlantiske forholdet vært et av kjernemomentene i internasjonale relasjoner (IR) siden slutten av andre verdenskrig, og har siden holdt seg meget stabilt (Riddervold & Newsome, 2018).

Imidlertid har valget av president Donald Trump i 2016 utfordret det transatlantiske forholdet betydelig på grunn av hans kritiske tilnærming til NATO og Europa. Under valgkampanjen hans stilte han spørsmål om NATOs relevans i kjølvannet av den kalde krigen, og hevdet i tillegg at USA bærer for mye av byrden for Europas sikkerhet (Kaufman, 2017, s. 265). I den forbindelse har Trump ved gjentatte anledninger truet alliansemedlemmene om å forlate alliansen på ulike NATO-toppmøter. Blant annet nektet han på toppmøtet i 2017 å støtte artikkel fem, hvilket er selve kjernen i NATOs forsvar (Richter, 2021). Åpenbart har dette skapt frykt blant europeerne i forhold til hvilken betydning presidentskapet til Trump har for relasjonen mellom EU og USA, samt at USA ikke lenger er villig til å overholde sine forpliktelser. Uttalelsen til Trump om å ikke lenger støtte artikkel fem fikk Tysklands forbundskansler Angela Merkel til å kommentere at «vi europeere» ikke lenger kan stole på USA og må «ta vår skjebne i egne hender» (Sperling & Webber, 2019, s. 523). Denne forestillingen om at Europa må ta ansvar for seg selv faller innenfor termen «strategisk autonomi».

Etter valget av president Trump i 2016 har det blitt stilt spørsmål ved om forholdet mellom USA og EU svekkes. Mye av litteraturen finner sterke bevis som tyder på at forholdet mellom aktørene svekkes på grunn av EUs egen interne politikk, ettersom den blir mer enhetlig og autonom av USA på noen områder (Riddervold & Newsome, 2018). Til tross for dype økonomiske, strategiske og verdibaserte bånd mellom EU og USA, har transatlantiske relasjoner møtt på en rekke alvorlige utfordringer på grunn av kriser verden i dag står overfor. Litteraturen viser til at en slik krisekontekst har ført til en svekkelse av tradisjonelle sikkerhetsrelasjoner mellom USA og EU. Samtidig hevder flere artikler at EU blir mer uavhengig av USA i sin utenriks- og sikkerhetspolitikk, selv om det likevel er tydelig at de fleste europeiske stater fortsatt er avhengige av USA som sin viktigste sikkerhetsgaranti (Riddervold & Newsome, 2018). Flere forfattere innen det sikkerhetspolitiske feltet finner at transatlantiske relasjoner svekkes, deriblant Howorth, Smith, Riddervold og Newsome (Riddervold & Newsome, 2018). Eksempelvis hevder Michael Smith (2018) at selv om både USA og EU fortsatt er forpliktet til et sterkt partnerskap gjennom NATO, lærer EU likevel i økende grad å smi sin egen vei i

internasjonale sikkerhetsspørsmål. Dermed viser dette antydninger til et svekket transatlantisk forhold.

Følgelig vil denne oppgaven ved hjelp av diskursanalyse engasjere seg i det sikkerhetspolitiske forholdet mellom EU og USA under Trump- og Biden-administrasjonen. Studier som involverer diskurser som et teoretisk nøkkelkonsept har i de siste årene vært en av de mest aktive og interessante områdene innen IR (Milliken, 1999, s. 225). Vel og merke har diverse skoler ulike syn på enkelte påstander i diskurser, men de deler likevel visse teoretiske forpliktelser om hvordan diskurser fungerer generelt og i IR. Følgelig fører dette til en felles forskningsinteresse for diskursstudier til å illustrere hvordan tekstuelle og sosiale prosesser naturlig henger sammen, og for å beskrive virkningen av denne forbindelsen for måten vi tenker og handler på (Milliken, 1999, s. 225). Denne oppgaven vil være et bidrag til diskursanalyser i forhold til hvordan to ulike amerikanske presidenter posisjonerer seg overfor EUs Global Strategy fra 2016 (EUGS). Til tross for at det finnes mye litteratur om EUs vei til å oppnå strategisk autonomi, er det imidlertid lite litteratur tilgjengelig om hva Trump- og Biden-administrasjonen har sagt om EUGS. Dermed vil denne oppgaven være et bidrag til litteraturen for å si noe konkret om akkurat dette. For øvrig vil argumentet i denne oppgaven basere seg til en viss grad på Smiths argument, men samtidig inkludere andre innvendinger. Snarere vil argumentet i denne oppgaven ta utgangspunkt i at det transatlantiske forholdet svekkes under Trump, men at Biden-administrasjonen forsøker å fornye forholdet ved å inkludere tettere samarbeid med EU og NATO.

Oppgaven deles inn i fem deler: (1) Først vil det foreligge en beskrivelse av analysens rammeverk, der oppgavens metode presenteres, deretter (2) vil USAs utenrikspolitikk overfor Europa redegjøres for, samt konseptet om strategisk autonomi, etterfulgt av (3) en analyse av Trump-diskursen, og (4) Biden-diskursen, og til slutt (5) de ulike diskursene sammenlignet opp mot hverandre. Avslutningsvis konkluderer oppgaven med funnene, der hovedfunnet er at Trump sannsynligvis vil stille seg positiv til EUGS, mens Biden verken er positiv eller negativ til det. I tillegg er det kommet frem til at diskursene i stor grad representerer forskjeller.

2. Analysens rammeverk

2.1 En komparativ studie

Denne oppgaven er en kvalitativ studie som vil undersøke hvordan to ulike amerikanske presidenter posisjonerer seg overfor EUs ambisjoner om strategisk autonomi. Oppgaven begrenser sitt fokus til å se nærmere på diskursen under Donald Trump og Joe Bidens presidentskap i forhold til EUs ambisjoner om strategisk autonomi i deres første tolv måneder som president. Tidsperioden begrenses til å gjelde ett år, ettersom Biden inntrådte som president 20. januar 2021, og derav kun vært president ett år. Derfor er oppgaven en komparativ studie, da den skal sammenligne forholdet mellom EU og USA under to ulike presidentskap i lys av strategisk autonomi. Oppgaven er i tillegg utforskende, ettersom den søker å få ny innsikt som nye hypoteser kan utvikles fra, hvilket er selve hensikten bak et utforskende design (Jaeger & Halliday, 1998, s. 64). Dette da oppgavens datainnsamling vil ta utgangspunkt i kun primærkilder.

Datainnsamlingen vil foregå ved å undersøke alle taler holdt av Trump og Biden i deres første tolv måneder som president. Dermed vil alle taler holdt av Trump fra han inntrådte som president 20. januar 2017 til 20. januar 2018 være av høy interesse. Når det gjelder Biden vil alle taler holdt fra 20. januar 2021 til 20. januar 2022 være relevant. I den forbindelse ble det funnet 345 taler holdt av Trump og 674 taler holdt av Biden. Av disse var kun 18 taler holdt av Trump og 79 taler holdt av Biden relevante for oppgavens tematikk.

2.2 Forskningsspørsmålet

Med dette som utgangspunkt vil oppgaven belyse følgende forskningsspørsmål:

- 1) Hva har vært diskursen i Trump og Bidens presidentskap i forhold til EUs ambisjoner om strategisk autonomi i deres første tolv måneder som president?
- 2) I hvilken grad kan det ses at diskursene representerer forskjeller eller likheter?

2.3 The American Presidency Project

Alle data som benyttes i oppgaven er hentet fra «The American Presidency Project» sine hjemmesider. «The American Presidency Project» er en nettside utviklet av UC Santa Barbara med hensikt å gi enkel tilgang til informasjon av vitenskapelig høy kvalitet. Kildene deres inkluderer samlinger av presidentpapirer, derunder meldinger og papirer fra USAs presidenter og presidentenes offentlige papirer. Nettsiden oppdaterer materialene hentet fra Det hvite hus, «Government Printing Office», og «National Archives» regelmessig, der dette inkluderer tekster av presidentdokumenter som taler og bemerkninger (The American Presidency Project, u.åa.). Ved datainnsamlingen ble søket avgrenset til å gjelde kun «spoken addresses and remarks» og «statements».

2.4 Metode

Oppgaven vil ta utgangspunkt i metoden «Discourse Historical Approach» (DHA) samt «systems of signification», hvorav begge disse er undergrupper av tilnærmingen «Critical Discourse Analysis» (CDA). Først og fremst er det verdt å nevne at en diskurs er en måte å betegne et bestemt domene for sosial praksis fra et bestemt perspektiv (Wodak & Meyer, 2001, s. 66). Diskurser er ikke kun ideer eller tekster som er opptatt av hva som blir sagt. Snarere er diskurser opptatt av kontekst, det vil si hvor, når, hvordan og hvorfor noe ble sagt (Lynggard, 2019, s. 2). CDA dukket opp som et nettverk av forskere

på begynnelsen av 1990-tallet i Amsterdam, og er en tilnærming som ser på språk som sosial praksis og tar hensyn til konteksten bak språkbruk (Wodak & Meyer, 2001, s. 1). Derfor interesserer CDA seg i relasjonen mellom språk og makt. Innen CDA er det blitt introdusert et nytt fokus på nødvendigheten av et historisk perspektiv, hvilket refererer til DHA-tilnærmingen.

2.4.1 «Systems of signification»

Først og fremst har studier på et generelt nivå som anvender diskursanalyse i utenrikspolitikk valgt å fokusere på diskurser som «systems of signification», det vil si metaforer som brukes i tekster for å referere til sentrale utvalgte emner (Aydin-Düzgit, 2014, s. 355). Dette er et konsept som konstruerer sosiale realiteter. Karakteristisk for «systems of signification» er en konstruktivistisk forståelse av mening, der ting nødvendigvis ikke betyr noe, men at folk konstruerer en ting mening ved hjelp av tegnsystemer (Milliken, 1999, s. 229). Diskurser som «systems of signification» fungerer som et system for å konstruere ting og gi folk kunnskap om sosial virkelighet. De fungerer dermed som en form for bakgrunnsjekk for personer til å skille og identifisere ting, gi dem egenskaper og relatere dem til andre objekter (Milliken, 1999, s. 231). Det vil i tillegg ikke være holdbart å basere en diskursiv analyse kun på én tekst, da én enkelt tekst ikke kan hevdes å støtte empiriske argumenter om diskursen. Snarere bør en diskursanalyse baseres på et sett med tekster av ulike personer som antas å være dominerende innen diskursen (Milliken, 1999, s. 233). Med andre ord vil det i denne sammenheng ikke la seg gjøre å basere empiriske argumenter på kun én tale. Av den grunn er det nødvendig å se til en rekke taler holdt av begge presidentene for å kunne si noe om diskursen.

For øvrig handler «systems of signification» om å identifisere hvilke ord, metaforer, uttrykk eller symboler som brukes i talene som er relevante for diskursen. I dette tilfellet er det valgt å fokusere på tre ord, deriblant strategisk autonomi, NATO og EU. Alle taler som nevner et eller flere av følgende ord er å anse som relevant for oppgavens forskningsspørsmål og vil anvendes i analysen. De resterende talene som ikke nevner noen av ordene vil således ikke ha noen betydning og er irrelevante for forskningsspørsmålet. Deretter når alle relevante taler er samlet inn, vil det neste steget være å gi de nevnte ordene mening, hvor DHA heretter vil anvendes.

2.4.2 «Discourse Historical Approach»

En stor variant av CDA er som nevnt «Discourse Historical Approach» som er et bredere metodisk verktøy som kan anvendes i studier av EUs utenrikspolitikk (Aydin-Düzgit, 2014, s. 358). Tekster om EUs utenrikspolitikk som er underlagt DHA-tilnærmingen kan hentes fra en rekke sjangre, deriblant politiske taler holdt av statsledere (Aydin-Düzgit, 2014, s. 360). I dette tilfellet er det av interesse å se hvordan EUs ambisjon om strategisk autonomi blir møtt av Trump og Biden gjennom talene deres.

Det foreligger en rekke viktige momenter i DHA-tilnærmingen som vil være hensiktsmessig å ha kjennskap til, deriblant trianguleringsprinsippet. Følgelig innebærer et slikt prinsipp et forsøk på å arbeide tverrfaglig, multimetodisk, og på grunnlag av en rekke empiriske data samt bakgrunnsinformasjon (Aydin-Düzgit, 2014, s. 358). Dette er et viktig prinsipp i tilnærmingen, ettersom den er svært opptatt av den historiske konteksten rundt det som studeres. I den sammenheng er det verdt å nevne at DHA argumenterer for at bakgrunnen til de sosiale og politiske feltene der diskursive hendelser er innebygd må integreres i analysen (Aydin-Düzgit, 2014, s. 364). DHA er i

tillegg problemorientert, hvilket tilsier at studiet av språk, enten det er muntlig eller skriftlig, forblir nødvendigvis bare en del av forskningen, og at forskningen derfor må være tverrfaglig (Wodak, 2015, s. 4). For å analysere kompleksiteten til objektene som undersøkes, analyseres en rekke forskjellige datakilder fra ulike analytiske perspektiver, og av den grunn er trianguleringsprinsippet svært viktig. Videre er intertekstualitet og interdiskursivitet to sentrale begreper i DHA. Disse skilles fra hverandre ved at intertekstualitet anvendes for å referere til måtene en tekst trekker tydelig eller indirekte fra andre tekster i fortiden, mens interdiskursivitet redegjør for måtene diskurser er knyttet til hverandre på (Aydin-Düzgit, 2014, s. 358).

Det analytiske verktøyet til DHA består av tre viktige trinn, deriblant å skissere hovedinnholdet i temaene og diskursene (Aydin-Düzgit, 2014, s. 359). Følgelig handler dette om å kartlegge diskurstemaene i narrativet om et gitt emne. Deretter vil det neste steget være å utforske diskursive strategier som brukes i narrativet til å besvare en rekke spørsmål rettet mot tekstene. Blant disse spørsmålene er hvordan disse emnene blir referert til språklig, hvilke egenskaper som tilskrives dem, fra hvilket perspektiv argumentene blir uttrykt og hvorvidt disse ytringene forsterkes eller forekommer i mildnet versjon (Aydin-Düzgit, 2014, s. 359). Denne analysen av empiriske spørsmål omtales gjerne som diskursive strategier. Til slutt vil det siste steget være å utforske de språklige virkemidlene som er vant til å realisere de diskursive strategiene (Aydin-Düzgit, 2014, s. 359). Følgelig innebærer fokuset på de diskursive strategiene og språklige virkemidlene bruk av strenge språklige verktøy for å vise måtene visse representasjoner av den sosiale verden blir begrunnet gjennom diskurser (Aydin-Düzgit, 2014, s. 359). Med andre ord går DHA-tilnærmingen ut på å gi de lingvistiske enhetene som ble funnet gjennom «systems of signification» mening.

3. USAs utenrikspolitikk vis á vis Europa og EUs ambisjoner om strategisk autonomi

3.1 EUs rolle i USAs utenrikspolitikk

Utenriks-, sikkerhets-, og forsvarspolitikk har tradisjonelt vært kjernen i transatlantiske relasjoner (Riddervold & Newsome, 2018). I etterkant av andre verdenskrig har påfølgende amerikanske administrasjoner og medlemmer av kongressen støttet et nært partnerskap med Europa. Til tross for periodiske spenninger over de siste 70 årene, har likevel beslutningstakere i USA og EU satt pris på det transatlantiske forholdet for å tjene deres respektive geostrategiske og økonomiske interesser (Archick, 2022, s. 1). Amerikanske administrasjoner har over lang tid ansett både NATO og EU som grunnlaget for opprettholdelse av fred og stabilitet i Europa, og for å hindre konkurranse mellom stormakter som kostet over 500 000 amerikanske liv gjennom to verdenskriger (Archick, 2022, s. 1). Samtidig har NATO og det europeiske integrasjonsprosjektet spilt en avgjørende rolle for å avskrekke den sovjetiske trusselen under den kalde krigen. I den forbindelse deler USA og EU en sterk felles historie som knytter partene nærmere sammen. Med sterk støtte fra USA har NATO og EU utvidet seg siden 1990-tallet, og derav utvidet sikkerhet og velstand over hele det europeiske kontinentet (Archick, 2022, s. 1). For øvrig har USAs ledelse av NATO og samarbeid med EU bidratt til å fremme demokratiske og velstående allierte i Europa, hvorpå dette har styrket USAs utenriks- og sikkerhetspolitikk samt det multilaterale handelssystemet. USA og EU har samarbeidet om en rekke felles utfordringer, der samarbeidet har gått ut på å eksempelvis fremme stabilitet på Balkan og i Afghanistan, gått hardt ut mot russisk aggresjon i Ukraina og

bekjempelse av terrorisme (Archick, 2022, s. 1). Ikke minst er det verdt å nevne at den amerikanske og europeiske økonomien er dypt sammenvevd, der partene utgjør hverandres største handels- og investeringspartnere. Med dette som utgangspunkt kan det dermed ses at EU i løpet av de siste 70 årene har vært en viktig aktør for USA å samarbeide med i utenrikspolitikken deres.

Likevel har tidligere amerikanske administrasjoner uttrykt frustrasjon over samtlige sider ved det transatlantiske forholdet. Blant annet har tidligere administrasjoner kritisert det de anser som utilstrekkelig europeisk byrdefordeling i NATO, og stilt spørsmål ved kostnadene til USAs militære tilstedeværelse i Europa (Archick, 2022, s. 1). Frustrasjonen over at forsvarsbyrden ikke var rettferdig delt, var dessuten blant Trump-administrasjonens mest sentrale utenrikspolitiske mål (Richter, 2021). I tillegg har amerikanske beslutningstakere hatt langvarige bekymringer om at EU mangler en stemme i en rekke utenrikspolitiske spørsmål. Under Trump-administrasjonen møtte dermed det transatlantiske forholdet på en rekke utfordringer, deriblant ved hans kritiske tilnærming til NATO og støtte til Brexit, samt ved at han innførte toll på stål- og aluminiumimport fra EU (Archick, 2022, s. 1). Derimot har Biden-administrasjonen prioritert å styrke forholdet til Europa og gjenoppbygge tilliten etter hans forgjenger. President Biden har gjentatt sterk støtte til NATO og artikkel fem, som sier at et angrep på én er et angrep på alle, og lovet å samarbeide med EU om felles globale bekymringer (Archick, 2022, s. 1). Biden-administrasjonen anser samarbeid med EU som nøkkelen til å møte utfordringer fra Kina, Russland og andre autoritære styresystemer (Archick, 2022, s. 2). Dermed har europeiske beslutningstakere ønsket Biden-administrasjonens innsats for å redusere spenningene velkommen, slik at det transatlantiske forholdet kan fornyes.

3.2 Strategisk autonomi

Internasjonale relasjoner gir uttrykk for å gå inn i en epoke med skiftende global makt samtidig som verden venter på å se hvordan Trumps «America First»-holdning utspiller seg (Peterson, 2018). Med dette står både EU og USA overfor valg om å prioritere nye allianser. Valget av Donald Trump gir Europa heretter en mulighet til å hevde både sine verdier og utenrikspolitiske fornuft på en måte som store deler av verden vil finne velkommen (Peterson, 2018). I forbindelse med Trump-administrasjonens svært kritiske tilnærming til NATO har dette fått europeiske beslutningstakere til å reagere. Dette ettersom NATO gjennom de siste 70 årene har vært anerkjent som grunnsteinen i forsvarspolitikken til både USA og EU. På G7-toppmøtet i mai 2018 bemerket kansler Merkel: «Det er ikke slik at USA ganske enkelt vil beskytte oss. I stedet må Europa ta sin skjebne i egne hender, og det er vår jobb for fremtiden» (Aggestam & Hyde-Price, 2019, s. 122). Denne oppgaven har blitt kjent som det samlede konseptet om EUs ambisjoner om strategisk autonomi. Faktisk ble søken etter autonomi først lansert på 1990-tallet gjennom EUs Common Security and Defense Policy (CSDP), men lyktes ikke med å levere før EUGS ble lansert i 2016 (Howorth, 2018).

Strategisk autonomi kan defineres som evnen til å sette sine egne prioriteringer først og gjøre ens egne beslutninger i spørsmål om utenrikspolitikk og sikkerhet enten i samarbeid med en tredjepart eller på egen hånd ved behov (Lippert et al., 2019, s. 5). Følgelig innebærer dette å kunne sette, endre og håndheve internasjonale regler i motsetning til å uvillig adlyde regler satt av andre aktører. Ordet autonomi betegner «selvstyre», «handlefrihet» eller «uavhengighet» (Howorth, 2018). Derfor kan strategisk autonomi forstås som et middel til å beskytte og fremme sine egne verdier og interesser.

Dette da en autonom aktør vil ha muligheten til å bestemme selv, på grunnlag av sine egne prioriteringer, og med hvilke aktører den ønsker å inngå allianser eller partnerskap med (Lippert et al., 2019, s. 5). Konseptet om strategisk autonomi dukker ofte opp i EU-sammenheng som Global Strategy of 2016, der dette omfatter styrking og reformering av CSDP innenfor rammen av «Common Foreign and Security Policy» (CFSP) (Lippert et al., 2019, s. 6). Denne strategien går ut på at EU skal ha mulighet til å velge mellom ulike handlingsforløp snarere enn å få vanskelige beslutninger tvunget på dem eller å få andre store aktører, eksempelvis USA, til å iverksette tiltak på vegne av unionen (Smith, 2018). I den forbindelse innebærer strategien at EU gjør seg mer uavhengig av USA i sikkerhetsspørsmål.

EUs ambisjon om strategisk autonomi innebærer at EU har som mål å bli en militær aktør som kan sammenlignes med NATO, men som ikke undergraver den eller stiller spørsmål ved dens overlegenhet (Howorth, 2018). Begrepet er nokså omstridt og tvetydig, men tyske og franske ledere som driver prosjektet samt med støtte fra Spania og Italia, har insistert på at det er rettet mot å styrke den europeiske søylen i den transatlantiske alliansen (Aggestam & Hyde-Price, 2019, s. 122). Med andre ord skal ikke EU som en global aktør erstatte NATO, men snarere anses som et supplement til NATO. Uavhengig av hvilke ambisjoner europeiske beslutningstakere har om en mer robust og effektiv sikkerhets- og forsvarspolitik, aksepterer nesten alle at NATO forblir grunnsteinen i fred, sikkerhet og stabilitet på det europeiske kontinentet (Aggestam & Hyde-Price, 2019, s. 121). EUGS respekterer dermed NATOs primære rolle i det europeiske forsvaret, men åpner samtidig opp for at EU kan gjøre seg mer uavhengig av USA når det gjelder sikkerhetsspørsmål. En slik strategi gjør det klart at EU har som mål å styrke sine evner for å beskytte seg mot sikkerhetsproblemer som ikke blir ansett som prioriteringer av USA. Samtidig inkluderer strategien at EU vil iverksette slike tiltak selv om det kan bryte med visse forventninger fra amerikanske beslutningstakere (Smith, 2018). Følgelig handler dette om at EU har et ønske om å spille en større rolle i globale saker i samsvar med sin identitet og verdier.

Europa er ikke like avhengig av sikkerhetsgarantiene som USA gir sammenlignet med tidligere. EU og medlemslandene har vokst i tillit og selvsikkerhet de siste tiårene, og har vist seg i stand til å hevde sine egne utenrikspolitiske valg. Samtidig har EU kritisert amerikansk utenrikspolitikk når den tar en retning som ikke faller i smak hos europeerne, hvilket var tilfelle i Irak-krigen i 2003 (Aggestam & Hyde-Price, 2019, s. 117). Hensikten bak konseptet strategisk autonomi er at EU skal ha mulighet til å beskytte seg selv mot trusler, og ikke være avhengig av andre aktører. Dette er særlig viktig i en tid der USA er mer fokusert på Kina og Øst-Asia enn det er på Europa (Aggestam & Hyde-Price, 2019, s. 117). I prosjektet med å oppnå strategisk autonomi har EU i tillegg etablert et forsvarssamarbeid ved navn «Permanent Structured Cooperation» (PESCO), som er en militær forpliktelse signert av 25 av 27 medlemsland (Peterson, 2018). PESCO er anerkjent som midtpunktet i prosjektet om å smi en europeisk forsvarsunion og oppnå strategisk autonomi, og er blitt kjennetegnet som banebrytende for det europeiske samarbeidet (Aggestam, & Hyde-Price, 2019, s. 123). PESCO kan dermed sammenlignes som en europeisk form for NATO.

4. Analyse av Trump-diskursen

Ved anvendelse av «systems of signification» er det blitt lagt vekt på tre ord som skal brukes til å selektere ut informasjon om konseptet «strategisk autonomi», deriblant strategisk autonomi, NATO og EU. Det er funnet at Trump ikke har nevnt noe om

strategisk autonomi i noen av talene holdt i løpet av hans første tolv måneder som president. Likevel betyr ikke dette at Trump ikke kan ha gjort seg opp en formening om konseptet. Faktisk kan det gjøres indirekte tolkninger ved å se til hvordan han uttrykker seg om både NATO og EU i en kontekst der man muligens kan trekke paralleller til konseptet om strategisk autonomi. I den sammenheng har Trump nevnt NATO i 15 taler, men han har ikke nevnt unionen på en konkret måte. Snarere har Trump snakket om Europa og deres europeiske allierte i tre av talene. Det vil likevel være relevant å regne med disse talene i den videre analysen, ettersom disse danner et bilde på hvordan Trump forholder seg til Europa. Med forbehold om at Europa og europeiske allierte kan inkludere nasjoner som ikke er medlem av EU, kan det likevel ses at Trump refererer til unionen i talene, ettersom EU anses å være en av USAs viktigste allierte. Følgende taler kan dermed være en pekepinn på hvordan Trump posisjonerer seg overfor EUs ambisjoner om strategisk autonomi selv om han ikke har nevnt noe om konseptet på en direkte måte.

For å kunne si noe om Trump-diskursen overfor EUs ambisjoner om strategisk autonomi vil det være nødvendig å inkludere bakgrunnen til diskursen, som for øvrig er et viktig moment i DHA. I talene der Trump nevner NATO kan det ses at økte forsvarsutgifter og byrdefordeling er en fremtredende gjenganger. Faktisk nevner han i 11 av de 15 talene at Europa er nødt til å betale sin andel av forsvarsutgiftene. I et intervju fra 2016 ble Trump spurt om USAs forpliktelse til NATO og om å forsvare NATO-allierte dersom de ble angrepet. Svaret sjokkerte og ikke minst skremte de europeiske allierte, da Trump svarte: «Dersom Russland angrep de baltiske statene ville han bestemme om han skulle komme dem til unnsetning først etter å ha vurdert om de nasjonene har oppfylt sine forpliktelser overfor oss» (Kaufman, 2017, s. 263). Dette var første gang en amerikansk presidentkandidat noensinne har foreslått å unnlate overholdelse av NATOs artikkel fem. Trump har særlig gått hardt ut mot Tyskland, som for øvrig ble åpenbart i talen han holdt 8. desember 2017. I denne talen kritiserte Trump Tyskland for å betale én prosent av bruttonasjonalprodukt (BNP), mens USA betaler fire prosent. I den sammenheng er det verdt å nevne at NATO etablerte et spesifikt alliansemål i 2006, som omfattet å bruke 2 prosent av BNP på forsvarsutgifter (Richter, 2021). På bakgrunn av at Tyskland har uholdbar kontantstrøm sa han til forbundskansler Merkel: «Angela, send litt av kontantstrømmen vår vei», der Merkel responderer med at «det tyske folket ville ikke vært fornøyd med det». Deretter svarte Trump: «Vel, vet du hva? Det amerikanske folket er ikke fornøyd med hvordan vi har det nå. Greit? Det amerikanske folket er ikke fornøyd» (The American Presidency Project, u.åb). Denne uttalelsen fremhever mye av frustrasjonen til Trump, hvilket omhandler at USA beskytter såkalte «gratis passasjerer» og får lite tilbake fra sine allierte.

DHA som metode er tredimensjonal, hvilket innebærer at etter det spesifikke innholdet i diskursen er indentifisert vil deretter de diskursive strategiene og virkemidlene undersøkes (Wodak, 2015, s. 12). I dette tilfellet er NATOs lave forsvarsutgifter blitt indentifisert som temaet som dominerer Trump-diskursen. Når det gjelder de diskursive strategiene, har Trump en viss måte å uttrykke seg på for å fremme argumentene sine. For det første i talene der han nevner EU, blir EU referert til som en aktør det er viktig å samarbeide med, deriblant ved å løse konflikter eksempelvis i Ukraina. Når det gjelder NATO blir alliansen på den ene siden referert til som deres venner, og en allianse som USA sterkt støtter. Samtidig blir NATO på den andre siden fremstilt på en fiendtlig måte som drar utnytte av USAs sjenerøsitet.

I politisk retorikk er det vanlig å appellere til følelser som et språklig virkemiddel, noe Trump er konsekvent på i talene hans (Ross & Elver, 2020, s. 629). Det mest synlige argumentet i Trump-diskursen handler om rettferdighet overfor amerikanske skattebetalere, hvilket kan anses å være et følelseladet argument. Trump nevner i en rekke taler at det er urettferdig overfor det amerikanske folket at kun 23 av 28 medlemmer oppfyller 2 prosent målet. Følgende argumenter blir ytterligere forsterket ved bruk av gjentakelser, slik at argumentet blir tydelig understreket. Det er i tillegg verdt å nevne at Trump har et nokså enkelt og uformelt språk, slik at han kommer i mer direkte kontakt med folket. Han benytter seg samtidig av en del spørsmål i talene hans. For å illustrere med et eksempel bemerket Trump i talen fra 8. desember 2017:

Husker du at jeg dro til NATO for et år siden? Og disse falske menneskene her inne, de sa, "Donald Trumps opptreden i NATO var uakseptabel." Du vet hvorfor? Vet du hvorfor de sa det? Fordi jeg fortalte folket i NATO, der de sto rett bak meg – mens de sto bak meg – de har vært kriminelle. De har ikke betalt. Jeg sa, du må betale, du må betale. Du må betale. Og nå har de tatt inn på grunn av det. Og jeg antydte at hvis du ikke betaler, er vi ute derfra. Ikke sant? Og jeg tok mer press fra pressen. De sa: "Donald Trump var frekk mot våre allierte." Vel, de er frekke mot oss når de ikke betaler. Ikke sant? De er frekke mot oss (The American Presidency Project, u.åb).

I dette utdraget kommer argumentet hans om byrdefordeling tydelig frem riktignok ved hyppig bruk av gjentakelser. Samtidig kan spørsmål være et virkemiddel for å vekke engasjement og nysgjerrighet blant mottakerne. På bakgrunn av dette kan det ses at hovedtemaet forekommer i forsterket versjon i diskursen, ettersom det nevnes i 11 av 15 taler og på en nokså intens måte.

Med dette som utgangspunkt kan det argumenteres for at Trump trolig vil stille seg positiv til EUs ambisjoner om strategisk autonomi. Dette på bakgrunn av at han ved gjentatte anledninger har oppfordret og truet alliansemedlemmer om å bidra mer til NATO, som dessuten var årsaken til at Merkel hevdet at Europa måtte ta sin skjebne i egne hender som banet vei for konseptet om strategisk autonomi. Faktisk vil det være rimelig å anta at dersom man er imot NATO, vil man samtidig argumentere for strategisk autonomi (Zandee et al., 2020, s. 10). Trump er den eneste amerikanske presidenten som noensinne har truet med å forlate alliansen dersom ikke europeerne begynte å betale mer, hvilket fikk europeerne til å reagere. Det kan derfor ses at Trumps frustrasjon over de lave forsvarsutgiftene var blant årsakene til at ambisjonene om strategisk autonomi i utgangspunktet dukket opp. Uten en president som Trump kan man stille spørsmål om hvorvidt konseptet om strategisk autonomi faktisk ville blitt realisert.

5. Analyse av Biden-diskursen

I likhet med Trump-diskursen er det funnet at heller ikke Biden nevner noe om strategisk autonomi i løpet av hans første tolv måneder som president. Likevel kan det også i dette tilfellet gjøres indirekte tolkninger ved å se til måten Biden uttrykker seg om NATO og EU for å kunne si noe om hvordan han posisjonerer seg overfor EUs ambisjoner om strategisk autonomi. Det er funnet at Biden nevner NATO i 37 taler og EU i 42 taler. Vel og merke er ikke alle talene der han nevner NATO og EU relevante for forskningsspørsmålet. Likevel tas de med i betraktning ettersom det sier noe om hvor ofte Biden nevner dem. Dette er med på å illustrere at Biden holder både EU og NATO relevant i diskursen, og viser til at de er en prioritet på dagsordenen. Eksempelvis nevner

han i 11 av talene om NATO og 8 av talene om EU at han har vært på G7-toppmøtet og diskutert fremtiden for det transatlantiske forholdet.

Det vil først og fremst være nødvendig å inkludere informasjon om bakgrunnen for diskursen. Som nevnt har presidentskapet til Trump skapt forstyrrelser i forholdet mellom USA og EU, hvilket Biden-administrasjonen har vært særdeles opptatt av å fikse. I en rekke taler holdt i løpet av Bidens første år som president har han uttalt seg om at USA ønsker et sterkt samarbeid med Europa for å fremme felles verdier. I en tale holdt 10.juni 2021 uttalte han seg om at «USA gjennom sterkt og prinsipielt lederskap vil arbeide for å forme og sikre fremtidens internasjonale orden med NATO som grunnfjellet i deres kollektive forsvar» (The American Presidency Project, u.åc). Følgelig underbygger Biden dette ytterligere i seks av talene om NATO der han fastslår at USAs forpliktelse til artikkel fem er bunnsolid og anses som en hellig forpliktelse. Han har dermed gjentatt sterk amerikansk støtte til NATO og artikkel fem. I tillegg har Biden-administrasjonen vært tydelige på å samarbeide med EU for å løse felles globale bekymringer, eksempelvis klimaspørsmål og covid-19, samt å øke handel og investeringer mellom USA og EU (Archick, 2022, s. 1). Med dette som utgangspunkt kan det sies at hovedtemaet for Biden-diskursen har vært å fremme samarbeid med både EU og NATO.

På bakgrunn av at hovedtemaet for diskursen er blitt identifisert, vil det neste steget være å undersøke de diskursive strategiene som er anvendt. Først og fremst vil det være nødvendig å undersøke hvordan aktørene blir referert til språklig. I talene der Biden nevner NATO blir NATO referert til som en av USAs nærmeste venner og en allianse som USA forplikter seg til fullstendig. Han snakker dermed varmt om NATO og om hvor viktig alliansen er for transatlantisk sikkerhet. Biden har samtidig svært lik retorikk overfor EU, der han eksempelvis refererer til EU som deres allierte og en union de har et sterkt bånd til. Ved flere anledninger fremhever Biden at EU er en grunnleggende partner de vil jobbe med for å takle hele spekteret av viktige problemer som verden per dags dato står overfor og de i fremtiden. Det kan av den grunn ses at Biden fremstiller både NATO og EU på en positiv måte.

Deretter vil det neste steget være å identifisere hvilke argumenter som er dominerende i diskursen og hvordan disse blir uttrykt. Et av argumentene til Biden tar utgangspunkt i USAs forpliktelse til artikkel fem. Ved flere anledninger har Biden snakket om angrepene 11. september 2001 og viktigheten av kollektivt forsvar i en slik situasjon. For øvrig kom dette frem i talen fra 14.juni 2021, der han minner amerikanerne på at når Amerika ble angrepet for første gang, trappet NATO opp og hedret artikkel fem. I den forbindelse sa han: «Jeg vil bare at hele Europa skal vite at USA er der. USA er der» (The American Presidency Project, u.åc). Gjennom denne uttalelsen viser Biden til at USA i gjengjeld også vil være der for Europa. Ved å henvise til 9/11-angrepene spiller han samtidig på følelser. I tillegg er det verdt å nevne at han repeterer at «USA er der» to ganger for å understreke poenget ytterligere. Repetisjoner er som kjent et nyttig verktøy i politisk retorikk for å understreke positive handlinger. Videre understreker Biden at Amerika er tilbake ved flere anledninger. Fra talen holdt 12.juni 2021 sa han:

Jeg tror vi kan gjøre mye også. Vi – USA, har jeg sagt før – vi er tilbake. USA er tilbake. Vi føler veldig, veldig sterkt for samholdet i NATO. Og jeg, for det første, tror at EU er en utrolig sterk og levende enhet som har mye å gjøre med Vest-Europas evne til ikke bare å håndtere sine økonomiske problemer, men gi ryggraden og støtten til NATO (The American Presidency Project, u.åc).

I dette utsagnet understreker han igjen at USA er tilbake ved å si at de er tilbake og gjentar dette to ganger. Samtidig anerkjenner han EU som en selvstendig aktør til å håndtere sine egne problemer samt å gi støtte til NATO. Følgelig har Biden-administrasjonen vært svært opptatt av å garantere Europa deres støtte og at USA er tilbake for fullt. For å illustrere med nok et eksempel sa Biden på møtet i Brussel 15.juni 2021: «Vel, jeg tror vi har en stor mulighet til å jobbe både med EU, så vel som NATO. Og vi har det veldig bra med det. Vi syntes mottakelsen var god, og jeg – og Amerika er tilbake» (The American Presidency Project, u.åc). Denne uttalelsen er nok et bidrag til å understreke hvor mange ganger Biden gjentar at USA er tilbake, og at de støtter både EU og NATO. I tråd med DHA er det relevant å se til hvorvidt ytringene i diskursen forekommer i forsterket eller mildnet versjon. I dette tilfellet er det nærliggende å si at hovedtemaet i diskursen forekommer i forsterket versjon, ettersom Biden i de fleste talene nevner at USA ønsker å samarbeide med EU og NATO.

Det er vanskelig å si noe om hvorvidt Biden stiller seg positiv eller negativ til EUs ambisjoner om strategisk autonomi, ettersom han ikke sier noe direkte om konseptet. Likevel kan det argumenteres for at Biden imidlertid ikke oppmuntrer EU til å gjøre seg mer uavhengig av USA i sikkerhets spørsmål. Tvert imot forsøker Biden å vise EU at administrasjonen hans ønsker et godt forhold til Europa gjennom tett samarbeid. Samtidig kan det argumenteres for at Biden anerkjenner EU som en sterk enhet til å takle egne problemer og til å være ryggraden i NATO ved å se til talen han holdt 12.juni 2021. Indirekte sier han i den sammenheng at han er for EUs ambisjoner om strategisk autonomi. På bakgrunn av dette kan det argumenteres for at Biden ikke er imot EUs ambisjoner om strategisk autonomi, men at han heller ikke oppmuntrer EU til å følge en slik vei.

6. Diskursene sammenlignet

Selv om ingen av presidenten har direkte uttalt seg om EUs ambisjoner om strategisk autonomi, har det likevel vært mulig å gjøre indirekte tolkninger som kan kobles opp mot konseptet. Hittil er det kommet frem til at Trump formodentlig vil stille seg positiv til konseptet, og at Biden verken er negativ eller positiv til det. Allerede foreligger det antydninger til at Trump- og Biden-diskursen vil posisjonere seg ulikt.

Det kan først og fremst argumenteres for at Trump og Biden har relativt ulike retorikk særlig når de uttaler seg om NATO. Når det gjelder språkbruk har Trump stort sett et direkte og uformelt språk sammenlignet med Biden, der det kan ses at Biden opptrer mer profesjonelt. I tillegg refererer de til NATO på ulike måter, der Biden snakker varmt om alliansen, og i en positiv forstand. Trump har derimot en mer fiendtlig måte å omtale NATO på, hvorpå han blant annet har kalt alliansen for foreldet og for en byrde (Sperling & Webber, 2019, s. 522). Likevel fins det også tilfeller der Trump snakker positivt om NATO, selv om den negative tilnærmingen dominerer diskursen. Faktisk er Trump prinsippfast på at NATO er en allianse som USA sterkt støtter så lenge de allierte betaler sin rettfærdige andel av forsvarsutgiftene. Biden er mer konsekvent på å nevne at USA for fullt støtter NATO sammenlignet med Trump. Når det gjelder EU har Trump i sine tolv første måneder som president kun nevnt at EU er en aktør det er viktig å samarbeide med. Biden og Trump har forholdsvis lik retorikk overfor EU, da Biden også refererer til viktigheten av et nært forhold til unionen. Med dette som utgangspunkt kan det argumenteres for at retorikken til presidentene skiller seg betydelig fra hverandre når det gjelder NATO. Til tross for dette har de noenlunde lik tilnærming til EU i retorikken deres, selv om Trump nevner EU i svært liten grad i forhold til Biden.

Videre kan det argumenteres for at Biden og Trump posisjonerer seg ulikt når det gjelder viljen til å samarbeide med EU og NATO på det sikkerhetspolitiske feltet. Som nevnt ble forsvarssamarbeidet PESCO etablert som en del av prosjektet med å oppnå strategisk autonomi. Det er verdt å nevne at PESCO ble etablert i en tid der transatlantiske relasjoner var berørt av spenninger på grunn av presidentskapet til Donald Trump. Naturligvis har dette lagt fornyet vekt på de langvarige ambisjonene om strategisk autonomi. Under Trump var ikke lenger USA en trofast garantist for europeisk sikkerhet, ettersom han under flere omstendigheter har sagt at USA ikke vil støtte nasjonene som ikke betaler sin rettferdige andel. Derimot har Biden hatt en annen tilnærming til sikkerhetspolitikken, som for øvrig ble synlig i møtet med EU 15.juni 2021 der et fornyet transatlantisk forhold ble diskutert. I dette møtet aksepterte USA EUs invitasjon til å bli med i PESCO-prosjektet som et viktig skritt mot et tettere USA-EU-partnerskap innen sikkerhet og forsvar (The American Presidency Project, u.åc). Samtidig ble det understreket: «Vi anerkjenner bidraget EUs sikkerhets- og forsvarsinitiativer kan gi til både europeisk og transatlantisk sikkerhet og planlegger å starte en dedikert dialog om sikkerhet og forsvar, og arbeide for tettere samarbeid på feltet» (The American Presidency Project, u.åc). I denne uttalelsen er det synlig at Biden ikke minst anerkjenner EUs arbeid i å oppnå strategisk autonomi, men at dette samtidig er et initiativ USA vil samarbeide med EU på. I dette ligger det en forståelse av at Biden fortsatt ønsker et tett samarbeid med EU på det sikkerhetspolitiske feltet, og at EU ikke skal gjøre seg helt uavhengig av USA i sikkerhetsspørsmål.

På bakgrunn av dette kan det argumenteres for at Trump-diskursen skiller seg betydelig fra Biden-diskursen. Dette da Trumps tilnærming bærer preg av at han truer de allierte med å forlate alliansen dersom de ikke betaler, mens Biden er konsekvent på å garantere europeerne et sterkt samarbeid med både NATO og EU. I en tale fra 15.juni 2021 sier Biden: «Vi er forpliktet. Vi har aldri dratt helt, men vi bekrefter det faktum at det er overveldende i USAs interesse å ha et godt forhold til NATO og EU. Jeg har et helt annet syn enn min forgjenger hadde» (The American Presidency Project, u.åc). Dette utdraget er et bevis på at Biden bekrefter at han skiller seg betraktelig fra Trump, og at han ønsker å distansere seg fra sin forgjenger. Som nevnt har Biden i tillegg vært opptatt av å betrygge europeerne med at USA er tilbake, hvilket markerer et markant skille mellom Trump- og Biden-diskursen. Vel og merke kommer det frem i talene til Trump at han kun er skeptisk til NATO, men at EU er viktige allierte for USA. Likevel nevner han dette i svært liten grad sammenlignet med hva Biden gjør.

7. Konklusjon

Hensikten med denne oppgaven har vært å besvare følgende forskningsspørsmål: (1) Hva har vært diskursen i Trump og Bidens presidentskap i forhold til EUs ambisjoner om strategisk autonomi i deres første tolv måneder som president?, og (2) i hvilken grad kan det ses at diskursene representerer forskjeller eller likheter? For å kunne besvare forskningsspørsmålet har denne oppgaven valgt å benytte seg av en stor mengde primærkilder for å få innsikt om det aktuelle temaet, og derav utviklet nye argumenter basert på disse. Ved hjelp av metoden «systems of signification» har det vært mulig å selektere ut informasjon om et utvalgt emne, som i dette tilfellet har vært strategisk autonomi. Deretter har metoden «Discourse Historical Approach» vært et nyttig verktøy til å sette informasjonen som ble samlet inn i en kontekst. Alle taler holdt av Trump i perioden 20. januar 2017 til 20. januar 2018 samt alle taler holdt av Biden i perioden 20.

januar 2021 til 20. januar 2022 har dermed blitt gjennomgått. I den forbindelse ble det funnet 345 taler holdt av Trump, og 674 taler holdt av Biden, der 18 taler av Trump og 79 taler av Biden er relevante for oppgavens tematikk. Følgende taler har blitt anvendt i analysen i et forsøk på å besvare forskningsspørsmålet. En rekke argumenter har blitt presentert, der hovedargumentet i oppgaven hevder at det transatlantiske forholdet svekkes under Trump, og at Biden-administrasjonen forsøker å fornye forholdet ved å inkludere et sterkt samarbeid med både EU og NATO.

Videre har flere argumenter blitt belyst for å besvare oppgavens første forskningsspørsmål. Det ble som nevnt funnet at ingen av presidentene nevner noe om EUGS i sine første tolv måneder som president. Til tross for dette har det likevel vært gjennomførbart å gjøre indirekte tolkninger om hva presidentene tenker om konseptet. Dette ved å se til måtene de har uttalt seg om NATO og EU på, og ved hjelp av diskursive strategier og virkemidler. Først og fremst er det verdt å nevne i lys av DHA at det har vært nødvendig å identifisere hvilke temaer som dominerer hver diskurs. Når det kommer til Trump-diskursen er Trumps frustrasjon over NATOs lave forsvarsutgifter blitt identifisert som det dominerende temaet. Derimot har det å fremme samarbeid med EU og NATO blitt kjennetegnet som temaet som dominerer Biden-diskursen. I tillegg har det ved hjelp av de diskursive strategiene vært mulig å identifisere hvordan presidentene posisjonerer seg overfor EUs ambisjoner om strategisk autonomi. I den forbindelse kan det argumenteres for at Trump sannsynligvis vil stille seg positiv til EUGS. Dette på bakgrunn av hans langvarige irritasjoner over lave forsvarsutgifter, samt at konseptet trolig ikke ville blitt igangsatt og realisert uten en president som Trump. Derimot er det vanskelig å gi et håndfast svar på hvorvidt Biden er positiv eller negativ til konseptet. Likevel er det blitt argumentert for at Biden ikke er imot EUGS, men at han samtidig ikke oppmuntrer EU til å følge en slik vei. Dette ettersom han ønsker et tett samarbeid med EU i sikkerhetspolitikken.

Når det gjelder oppgavens andre forskningsspørsmål har det blitt argumentert for at diskursene skiller seg betydelig fra hverandre. Dette kommer dessuten frem ved å sammenligne retorikkene deres, da disse er svært forskjellige. Dette da Trump har en fiendtlig retorikk, særlig overfor NATO, mens Biden snakker varmt om alliansen. Samtidig kan det ses at diskursene skiller seg fra hverandre ved å se til temaene som dominerer diskursen. Der Trump er mer opptatt av å skjelle ut de allierte og deres lave forsvarsutgifter til alliansen, gjentar Biden sterk støtte til artikkel fem, og garanterer europeerne at samarbeid med både EU og NATO er i USAs interesse.

For å gi et konkret svar på oppgavens forskningsspørsmål kan det sies at Trump-diskursen tar utgangspunkt i frustrasjonen over de lave forsvarsutgiftene, og at han formodentligvis vil stille seg positiv til EUGS. I motsetning omhandler Biden-diskursen å fremme samarbeid med EU og NATO, og derav er det vanskelig å si hvordan han vil posisjonere seg overfor EUGS. Likevel er det kommet frem til at Biden anerkjenner prosjektet samtidig som han ikke oppmuntrer EU til å følge en slik vei. Derfor kan det sies at diskursene i stor grad representerer forskjeller.

Til videre forskning ville det vært interessant å utforske diskursene overfor EUGS gjennom et helt presidentskap. Tidsperioden for forskningsspørsmålet ble som nevnt avgrenset til å gjelde ett år, ettersom Biden inntrådte som president for ett år siden. Av den grunn ville det vært interessant å undersøke begge diskursene gjennom et helt presidentskap istedenfor kun ett år. Dette da Trump eksempelvis kan ha uttalt seg om

EUGS i andre perioder av presidentskapet, samt at Biden kan ved morgendagens uttalelser nevne noe om konseptet.

8. Litteraturliste

- Aggestam, L. & Hyde-Price, A. (2019). Double Trouble: Trump, Transatlantic Relations and European Strategic Autonomy. *The JCMS Annual Review of the European Union in 2018*, 57(S1), 114-127. <https://doi.org/10.1111/jcms.12948>.
- Archick, K. (2022). *U.S.-European Relations in the 117th Congress* (IF11094). Congressional Research Service. <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF11094>.
- Aydin-Düzgit, S. (2014). Critical discourse analysis in analysing European Union foreign policy: Prospects and challenges. *Cooperation and Conflict*, 49(3), 354-367. <https://doi.org/10.1177/0010836713494999>.
- Congressional Research Service. (2020). *Transatlantic Relations: U.S. Interests and Key Issues* (R45745). Congressional Research Service. <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R45745>.
- Howorth, J. (2018). Strategic autonomy and EU-NATO cooperation: threat or opportunity for transatlantic defence relations?. *Journal of European Integration*, 40(5), 523-537. <https://doi.org/10.1080/07036337.2018.1512268>.
- Jaeger, R.G. & Halliday, T.R. (1998). On Confirmatory versus Exploratory Research. *Herpetologica*, 54, 64-66. <https://www.jstor.org/stable/3893289>.
- Kaufman, J.P. (2017). The US perspective on NATO under Trump: lessons of the past and prospects for the future. *International Affairs*, 93(2), 251-265. <https://doi.org/10.1093/ia/iix009>.
- Milliken, J. (1999). The Study of Discourse in International Relations: A Critique of Research and Methods. *European Journal of International Relations*, 5(2), 225-254. <https://doi.org/10.1177/1354066199005002003>.
- Lippert, B., Ondarza, v.N. & Perthes, V. (2019). European strategic autonomy: actors, issues, conflicts of interests. *Stiftung Wissenschaft und Politik -SWP- Deutsches Institut für Internationale Politik und Sicherheit*, 4, 1-39. <https://doi.org/10.18449/2019RP04>.
- Lynggard, K. (2019). *Discourse Analysis and European Union Politics*. Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/978-1-137-39326-5>.
- Peterson, J. (2018). Structure, agency and transatlantic relations in the Trump era. *Journal of European Integration*, 40(5), 637-652. <https://doi.org/10.1080/07036337.2018.1489801>.
- Richter, A. (2021). NATO in the age of Trump: Alliance defense spending during the Trump presidency. *Comparative Strategy*, 40(3), 285-304. <https://doi.org/10.1080/01495933.2021.1912511>.
- Riddervold, M. & Newsome, A. (2018). Transatlantic relations in times of uncertainty: crises and EU-US relations. *Journal of European Integration*, 40(5), 505-521. <https://doi.org/10.1080/07036337.2018.1488839>.
- Ross, A.S. & Elver, D.J. (2020). Donald Trump, legitimisation and a new political rhetoric. *World Englishes*, 39(4), 623-637. <https://doi.org/10.1111/weng.12501>.

- Smith, M.E. (2018). Transatlantic security relations since the European security strategy: what role for the EU in its pursuit of strategic autonomy?. *Journal of European Integration*, 40(5), 605-620. <https://doi.org/10.1080/07036337.2018.1488840>.
- Sperling, J. & Webber, M. (2019). Trump's foreign policy and NATO: Exit and voice. *Review of International Studies*, 45(3), 511-526. <https://doi.org/10.1017/S0260210519000123>.
- The American Presidency Project. (u.åa.). *About APP*. <https://www.presidency.ucsb.edu/about>.
- The American Presidency Project. (u.åb.). *Documents Archive Search*. https://www.presidency.ucsb.edu/advanced-search?field-keywords=&field-keywords2=&field-keywords3=&from%5Bdate%5D=01-20-2017&to%5Bdate%5D=01-20-2018&person2=200301&category2%5B%5D=8&category2%5B%5D=68&items_perpage=25.
- The American Presidency Project. (u.åc.). *Documents Archive Search*. https://www.presidency.ucsb.edu/advanced-search?field-keywords=&field-keywords2=&field-keywords3=&from%5Bdate%5D=01-20-2021&to%5Bdate%5D=01-20-2022&person2=200320&category2%5B0%5D=8&category2%5B1%5D=68&items_per_page=25.
- Wodak, R. (2015). *Critical Discourse Analysis, Discourse-Historical Approach*. Tracy, K., Illie, C. & Sandel, T. (Red.), *The International Encyclopedia of Language and Social Interaction* (1st edition). John Wiley & Sons, Inc. <http://dx.doi.org/10.4135/9780857028020.d6>.
- Wodak, R. & Meyer, M. (2001). *Methods of Critical Discourse Analysis*. SAGE.
- Zandee, D., Deen, B., Kruijver, K. & Stoetman, A. (2020). *European strategic autonomy in security and defence*. Clingendael – Netherlands Institute of International Relations. https://www.clingendael.org/sites/default/files/2020-12/Report_European_Strategic_Autonomy_December_2020.pdf.

